

**Pozmeňujúci návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 396/2012 Z. z. o Fonde na
podporu vzdelávania v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 523/2004
Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov
(parlamentná tlač 253)**

1. K čl. I – k doterajšiemu bodu 1 [§ 4 ods. 1 písm. k)]

V čl. I sa doterajší bod 1 vypúšťa.

Zostávajúce body sa primerane prečísľujú.

2. K čl. I – k doterajšiemu bodu 3 [§ 8 ods. 1)]

V čl. I doterajšom bode 3 sa v § 8 ods. 1 vypúšťa písmeno h).

Doterajšie písmeno i) sa označuje ako písmeno h).

3. K čl. I – k doterajšiemu bodu 3 [§ 8 ods. 2 a 3)]

V čl. I doterajšom bode 3 sa v § 8 vypúšťajú odseky 2 a 3.

Doterajšie odseky 4 až 6 sa označujú ako odseky 2 až 4.

Odôvodnenie k bodom 1 až 3: Navrhuje sa vypustiť body zavádzajúce možnosť Fondu na podporu vzdelávania prijímať úvery, hoci s predchádzajúcim písomným súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky. Prijímanie úverov fondom považujeme za riziko z pohľadu verejných financií, ale najmä za riziko pre študentov a pedagógov z dôvodu budúcich tlakov na zvyšovanie úrokovej sadzby pri pôžičkách. Keďže v budúcnosti dôjde k stavu, kedy banky poskytnú úvery za omnoho vyššie úroky ako dnes, fond by bol v prípade spoliehania sa na tento typ financovania nútený tlačiť na zvyšovanie úrokov pre svojich klientov, aby v súvislosti s poskytnutým úverom nebol stratový.

Ako náhradu za vypustenie predmetných ustanovení navrhujeme, aby Fond na podporu vzdelávania žiadal vládu Slovenskej republiky o vloženie aspoň takého objemu finančných prostriedkov, ako predchádzajúce vlády:

(i) Výnosom Ministerstva školstva SR z 15. novembra 1995 č. 5949/1995-162-ÚP o hmotnom zabezpečení študentov vysokých škôl formou pôžičiek (oznámenie č. 253/1995 Z. z.) sa začala činnosť pôžičkového fondu. Zdroje fondu boli zabezpečené z verejných zdrojov - Fondu národného majetku SR, a to v celkovej výške vkladu 500 mil. Sk s poukazovaním po 100 mil. Sk v rokoch 1995 až 1999.

(ii) Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 385 z 2. mája 2001 k dodatočnému krytiu finančných zdrojov pre Študentský pôžičkový fond pre poskytovanie pôžičiek v školských rokoch 2000/2001, 2001/2002 a 2002/2003 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov v sume 200 mil. Sk, a to sumy 100 mil. Sk v roku 2001, sumy 50 mil. Sk v roku 2002 a sumy 50 mil. Sk v roku 2003.

(iii) Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 802 z 18. augusta 2004 k zabezpečeniu finančných prostriedkov pre Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov v roku 2004 došlo k prevodu z prostriedkov Fondu národného majetku SR v sume 350 mil. Sk.

4. K čl. I – k doterajšiemu bodu 3 [§ 8 ods. 5]

V čl. I doterajšom bode 3 sa v § 8 ods. 5 bodka na konci nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „najmenej však vo výške prostriedkov, o ktoré sa znížili nesplatené istiny pôžičiek podľa § 16 ods. 3 za predchádzajúci kalendárny rok.“.

Odôvodnenie k bodu 4: V roku 2002 vznikol Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov, ktorého vznik bol odôvodňovaný podporou začínajúcich učiteľov a snahou riešiť problém veľkého poklesu záujmu o prácu v rezorte školstva. Pre dosiahnutie tohto cieľa sa okrem iného stanovilo, že ak si učiteľ vezme z fondu pôžičku a v rezorte odpracuje päť rokov, zo základu pôžičky sa mu odpíše vtedajších 25 000 korún. Po odpracovaní ďalších desiatich rokov to znamenalo ďalších 25 000 korún. Po prechode na euro sa 25 000 korún nahradilo 830 eurami.

V decembri 2012 došlo po škandáloch v pôžičkových fondoch k vytvoreniu Fondu na podporu vzdelávania, pod ktorý sa dostali aj pôžičky učiteľov. Súčasne sa kvôli stabilizácii učiteľov v ich povolani zmenil systém odpisovania. Po piatich odpracovaných rokoch sa učiteľovi zníži istina pôžičky o 2 %, a za každý ďalší odpracovaný rok opäť o 2 %. Čím dlhšie učiteľ v rezorte pôsobí, tým je to pre neho výhodnejšie.

Znenie vládneho návrhu zákona (novelizačný bod 13) zavádza škrty na účet učiteľov, keď sa navrhuje, aby sa istina znížila učiteľom len raz: po piatich odpracovaných rokoch, a to o 3 %, a obsahuje tiež demotivujúce ustanovenia pre ďalšie pôsobenie v rezorte (novelizačný bod 15). Zákon tak už nebude obsahovať finančnú motiváciu pre učiteľov, aby v školstve ostali aj po piatich rokoch. Tým by došlo k popretiu zmyslu celého fondu - stabilizovať mladých učiteľov dlhodobo v školstve.

Pre učiteľov ide o nezanedbateľnú sumu peňazí. Kým v roku 2013 im bolo odpísaných 2 490 eur, o rok neskôr 175 130 eur a v roku 2015 až 914 327 eur. Vláda Slovenskej republiky sa v programovom vyhlásení zaviazala, že vytvorí predpoklady na zvýšenie atraktívnosti povolania učiteľa prostredníctvom jeho finančného ocenenia. Nemala by preto siahať na aj to málo z finančných výhod, ktoré dnes dlhoroční učitelia majú. Pozmeňujúcim návrhom sa v záujme zachovania zdrojov Fondu na podporu vzdelávania ustanovuje, aby odpísanú sumu peňazí z učiteľských pôžičiek fondu každoročne nahrádzalo ministerstvo školstva. Tým sa zachovávajú doterajšie výhody pre učiteľov, a umožní sa plynulé pokračovanie v činnosti fondu.

5. K čl. I – k doterajšiemu bodu 4 [§ 9 ods. 3 písm. c)]

V čl. I doterajšom bode 4 sa v § 9 ods. 3 vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

6. K čl. I – k doterajšiemu bodu 5 [§ 9 ods. 4]

V čl. I sa doterajší bod 5 vypúšťa.

Zostávajúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie k bodom 5 a 6: Legislatívno-technická úprava súvisiaca s vypustením možnosti Fondu na podporu vzdelávania prijímať úvery.

7. K čl. I [§ 13 ods. 6]

V čl. I sa za doterajší bod 8 vkladá nový bod 9, ktorý znie:

„9. § 13 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Dlžník fondu podľa § 12 ods. 4 môže splatiť pôžičku a úroky alebo ich časť predčasne; úhrada poplatkov alebo iných nákladov súvisiacich s predčasným splatením pôžičky alebo jej časti nesmie presiahnuť 1 % z predčasne splatenej splátky.“.

Zostávajúce body sa primerane prečíslujú.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. januára 2017, čo sa premietne do ustanovení o účinnosti.

Odôvodnenie k bodu 7: Navrhuje sa vloženie nového odseku, na základe ktorého by bola výška poplatku za predčasné splatenie pôžičky študentom limitovaná maximálne 1 % z predčasne splatenej splátky. Obdobná úprava bola zavedená napríklad pri úveroch na bývanie (zákon č. 90/2016 Z. z.), predčasné splatenie bez akéhokoľvek poplatku existuje aj v Štátnom fonde rozvoja bývania (zákon č. 150/2013 Z. z.). Podľa aktuálneho sadzovníka poplatkov a náhrad vo fonde je jeho výška 2 % z predčasnej splátky. Máme za to, že je v záujme fondu, aby mu študenti vrátili prostriedky čo najskôr, pretože ich bude môcť poskytnúť ďalším žiadateľom. Zároveň považujeme za neodôvodniteľné, aby Národná rada Slovenskej republiky tolerovala účelovému fondu vykonávajúcemu činnosť vo verejnom záujme to, čo limituje pri bankách a pobočkách zahraničných bánk.

8. K čl. I – k doterajším bodom 13 [§ 16 ods. 3] a 15 [§ 16 ods. 5]

V čl. I sa doterajšie body 13 a 15 vypúšťajú.

Zostávajúce body sa primerane prečíslujú.

V tejto súvislosti žiadame vyňať na osobitné hlasovanie bod 5 zo spoločnej správy výborov, ktorý by pre účely prijatia bodu 8 pozmeňujúceho návrhu Národná rada Slovenskej republiky mala neschváliť.

Odôvodnenie k bodu 8: V roku 2002 vznikol Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov, ktorého vznik bol odôvodňovaný podporou začínajúcich učiteľov a snahou riešiť problém veľkého poklesu záujmu o prácu v rezorte školstva. Pre dosiahnutie tohto cieľa sa okrem iného stanovilo, že ak si učiteľ vezme z fondu pôžičku a v rezorte odpracuje päť rokov, zo základu pôžičky sa mu odpíše vtedajších 25 000 korún. Po odpracovaní ďalších desiatich rokov to znamenalo ďalších 25 000 korún. Po prechode na euro sa 25 000 korún nahradilo 830 eurami.

V decembri 2012 došlo po škandáloch v pôžičkových fondoch k vytvoreniu Fondu na podporu vzdelávania, pod ktorý sa dostali aj pôžičky učiteľov. Súčasne sa kvôli stabilizácii učiteľov v ich povolani zmenil systém odpisovania. Po piatich odpracovaných rokoch sa učiteľovi zníži istina pôžičky o 2 %, a za každý ďalší odpracovaný rok opäť o 2 %. Čím dlhšie učiteľ v rezorte pôsobí, tým je to pre neho výhodnejšie.

Znenie vládneho návrhu zákona (novelizačný bod 13) zavádza škrtý na účet učiteľov, keď sa navrhuje, aby sa istina znížila učiteľom len raz: po piatich odpracovaných rokoch, a to o 3 %, a obsahuje tiež demotivujúce ustanovenia pre ďalšie pôsobenie v rezorte (novelizačný bod 15). Zákon tak už nebude obsahovať finančnú motiváciu pre učiteľov, aby v školstve ostali aj po piatich rokoch. Tým by došlo k popretiu zmyslu celého fondu - stabilizovať

mladých učiteľov dlhodobo v školstve. Pre učiteľov ide o nezanedbateľnú sumu peňazí. Kým v roku 2013 im bolo odpísaných 2 490 eur, o rok neskôr 175 130 eur a v roku 2015 až 914 327 eur.

Vláda Slovenskej republiky sa v programovom vyhlásení zaviazala, že vytvorí predpoklady na zvýšenie atraktívnosti povolania učiteľa prostredníctvom jeho finančného ocenenia. Nemala by preto siahnuť na aj to málo z finančných výhod, ktoré dnes dlhoroční učitelia majú.

Prijatie pozmeňujúceho návrhu nebude mať negatívny finančný dopad na samotný fond, nakoľko v bode 4 pozmeňujúceho návrhu sa ustanovuje mechanizmus náhrady odpísaných prostriedkov z učiteľských pôžičiek zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

9. K čl. I – k doterajšiemu bodu 17 [§ 17 ods. 10]

V čl. I doterajšom bode 17 v § 17 odsek 10 znie:

„(10) Úroková sadzba pôžičky podľa § 10 a 14 je priemerná ročná úroková sadzba výnosov slovenského štátneho dlhopisu so splatnosťou desať rokov za predchádzajúci kalendárny rok. Výška úrokovej sadzby podľa prvej vety nesmie prekročiť 4,5 % ročne. Úroková sadzba pôžičky sa mení k 1. februáru bežného roka.“

Odôvodnenie k bodu 9: Podľa platnej a účinnej právnej úpravy je úroková sadzba pôžičky definovaná ako priemerná ročná úroková sadzba výnosov slovenského štátneho dlhopisu so splatnosťou desať rokov za predchádzajúci kalendárny rok, čo pre aktuálny akademický rok znamená 0,89 %. Zmena podľa vládneho návrhu by priniesla viac ako stonásobenie úrokov.

Súčasný mechanizmus bol nastavený ako férový voči štátu, a aj voči študentom a pedagógom - platia cenu, za ktorú si zdroje požičiava štát. Podľa vládneho návrhu má na nich fond tvrdo zarábať. Berúc do úvahy fakt, že fond dostal svoje zdroje od štátu bezodplatne, a má aj podľa nového návrhu dostávať bezodplatne dotácie, to považujeme za neprijateľné. Navrhujeme sa preto ponechať súčasný mechanizmus určovania úrokov, ktorý považujeme za spravodlivý.

10. K doterajšiemu článku II

Doterajší článok II sa vypúšťa.

Zostávajúci článok III sa označuje ako článok II.

V tejto súvislosti je potrebné v názve návrhu zákona vypustiť slová „a ktorým sa mení zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“.

Odôvodnenie k bodu 10: Legislatívno-technická úprava súvisiaca s vypustením možnosti Fondu na podporu vzdelávania prijímať úvery.

Dovoľujeme si požiadať, aby sa o bodoch pozmeňujúceho návrhu hlasovalo nasledovne: spolu o bodoch 1, 2, 3, 5, 6 a 10, spolu o bodoch 4 a 8, samostatne o bode 7 a samostatne o bode 9.

Súhlasím s pozmeňujúcim návrhom:

1. MIROSLAV BEBIANÝ
2. ERICA ŽRINOVÁ
3. MIROSLAV SOPKO
4. Eugen JURČICA
5. Peter OSUSKÝ
6. KAREL GALEK
7. ANNA VEREŠOVÁ
8. Zsolt Simon
9. GÁBOR GREDEL
10. JÁN HAROŠ
11. PETER PÖÖCINSKY
12. BOBIS KOLLÁR
13. MAREK KRADČI
14. Milan Klajniak
15. LUDOVÍK COGA

A series of handwritten signatures in blue ink, each corresponding to a name in the list on the left. The signatures are written on a set of horizontal dotted lines. The signatures are: 1. Miroslav Bebiány, 2. Erica Žrinová, 3. Miroslav Sopko, 4. Eugen Jurčica, 5. Peter Osuský, 6. Karel Galek, 7. Anna Verešová, 8. Zsolt Simon, 9. Gábor Gredeľ, 10. Ján Haroš, 11. Peter Pööcinsky, 12. Bobis Kollár, 13. Marek Kradžič, 14. Milan Klajniak, 15. Ludovík Coga.